

Jukka Heinonen siirtyi elokuussa 2014 Aalto-yliopistosta tutkijatohtorintehtävistä professoriksi Islannin yliopistoon. Sustainable Built Environment – kestävä kaupunki ja kestävät yhdyskunnat on aihe, jossa riittää tutkittavaa lähivuosikymmeniksi.

HÁSKÓLI ÍSLANDS
1911-2011

Jukka Heinonen – PROFESSORIKSI ISLANNIN YLIOPISTOON

Haastattelu: Marika Ahlavo

UTELIAISUUS tuoreen professorin ajatuksiin ja tulevaisuuden suunnitelmiin heräsi, kun tieto professorinimityksestä Islantiin varmistui ennen kesää. Professuuri Islannissa uravalintana poikesi perinteisistä maankäyttötieteiden urapoluista. Kuinka päätyä tuntuvasti erilaiseen ratkaisuun kuin perinteinen akateeminen ura Suomessa? Haastattelun tarkoituksena on mahdollistaa laajempikin yhteistyö Islantiin päin – nyt, kun meillä on oma maankäyttötieteen erityisosaja avainpaikalla.

TAUSTALLA AALTO-YLIOPISTON KIINTEISTÖLIIKETOIMINNAN RYHMÄ

Aalto-yliopistossa Maankäyttötieteiden laitoksella toimii neljä professoria kiinteistötalouden tutkimusryhmässä (REG), joka kattaa kiinteistöalan ainoana yliopistoyksikkönä Suomessa. Jukka Heinosen taustajoukot löytyvät professori **Seppo Junnilan** johtamasta kiinteistöliiketoiminnan tutkimusryhmästä, jossa on onnistuttu monitieteisyyden ja kansainvälisen otteen yhteensovittamisessa.

Jukalla tohtoriopintojen pohjalla olivat Helsingin yliopiston Val-tiotieteellisen tiedekunnan kansantaloustieteen maisteriopinnot.

YHTEISTYÖ AALLON KANSSA JATKUU

"Aalto-yliopisto tulee varmasti säilymään erittäin tärkeänä yhteistyötahona. Maankäyttötieteiden laitoksen kanssa on aluillaan hanke, jossa tutkitaan vähähiilisten yhdyskuntien kehittämisen taustoja eri maissa – näillä näkymin ainakin USA:ssa, Islannissa ja Suomessa. Toivon myös parin edellisen vuoden aikana Berkeleyn yliopiston suuntaan rakennettujen kontaktien ja tutkimusaihioiden tuottavan lähitulevaisuudessa mahdollisuuksia yhteistyöhön Islannin yliopiston, Aallon ja Berkeleyn välillä."

"Islannissa haasteena on ymmärtää paikallisia olosuhteita ja ottaa sieltä näkökulmia mukaan tutkimukseen kansainvälinen kiinnostavuus huomioiden. Yksi mahdollisuus hyödyntää kontaktejani Aaltoon on hakea ryhmääni Islannissa samoja aihepiirejä tutkivia tohtorikoulutettavia kuin Aallossa on ollut ohjattavinani, ja rakentaa sitä kautta tutkimussynergioita ja kansainvälisyyttä. Jatkan edelleen aaltolaisten keskeneräisten väistökirjojen ohjaajana."

MIKSI PÄÄTIT HAKEA ISLANTIIN – MIKSI ET AALTOON?

"Hain Aalto-yliopiston maankäytön professuuria, mutta muita soveltuvia professuureja ei ole ollut tarjolla. Islanti oli yksi kymmenestä kansainvälisestä paikasta, joita harkitsin viime syksynä. Hain, koska arvioin taustani soveltuvan hyvin asetettuihin vaatimuksiin. Verrattuna USA:n paikkoihin, joita muut pääsääntöisesti olivat, Islanti on kuitenkin suhteellisen lähellä Suomea ja yhteiskuntana monessa suhteessa Suomen kaltainen esim. julkisten palveluiden osalta."

MILLAINEN HAKUPROSESSI OLI TAUSTALLA?

"Hakuprosessi oli melko perinteinen professuurihaku vaiheidensa ja vaatimustensa osalta. Merkittävästi erilaista Aaltoon verrattuna oli se, että kyseessä oli koko yliopiston yhteinen avoin haku, jolla etsittiin koko yliopiston korkeakouluihin kuutta tenure track

-professoria. Kuka hyvänsä, joka täytti pätevyyskriteerit, saattoi hakea ja tämän jälkeen eri korkeakoulut poimivat hakijajoukosta ne ehdokkaat, joiden kanssa halusivat lähteä haastatteluihin. Avoin haku vaikuttaa olleen hyvä tapa houkuttaa hakijoita, koska saamani tiedon mukaan hakijoita oli yhteensä noin 300. Islannin yliopistoissa on tiedostettu, että kansainvälinen kiinnostavuus saavutetaan kansainvälisellä tutkimuksella. Tavoitteena on olla tutkimus- ja julkaisuorientoitunut."

MIKÄ ON PROFESSUURISI ALA JA TEHTÄVÄN KUVAUS?

"Professuurin nimi on *Sustainable Built Environment*, joka on ensimmäinen kestävän kehityksen aiheisiin keskittyvä Civil and Environmental Engineering -tiedekunnassa. Aloitan Assistant Professor -tasolla, mutta lopullinen taso määräytyy virallisen evaluaatiokomitean arvioinnin perusteella lähiviikkoina. Tarkkaa kuvausta tehtävästä ei vielä ole olemassa, joten mahdollisuudet itse vaikuttaa tehtävään ovat hyvät. Tehtävä koostuu lähtökohdaisesti 50 % opetuksesta ja 50 % tutkimuksesta, mutta ainakin ensimmäisen vuoden osalta minulla on opetusta huomattavasti vähemmän."

ILLUUSIO MATALAHIILISESTÄ KAUPUNKIELÄMÄSTÄ HAASTAA TUTKIMUKSEN

"Tutkin rakennetun ympäristön kestävyyttä, jonka puitteissa olen keskittynyt erityisesti kasvihuonekaasupäästöihin ja kulutuspoljaisiin hiilijalanjälkiin. Näkökulmana on ollut ymmärtää yhteyksiä aluerakenteen, kulutustottumusten ja kasvihuonekaasupäästöjen välillä.

Perinteisesti on pyritty ajattelemaan, että aluerakenne vaikuttaa lähinnä rakennustyyppeihin ja asuinpinta-aloihin sekä liikkumistottumuksiin. Tutkimuksemme ovat kuitenkin osoittaneet selvästi, miten käyttäytymismallit muuttuvat voimakkaasti aluerakenteesta riippuen ja tämän myötä myös kulutuksesta aiheutuvat kasvihuonekaasupäästöt läpi kaikkien kulutuskategorioiden.

Jukka Heinonen

Reykjavikin keskustaa Islannin yliopiston suunnalta katsottuna. Yliopisto on Islannin suurin ja tunnettu akateemisesta toiminnastaan, opetuksestaan ja vahvoista suhteistaan Islannin yrityksiin sekä julkisiin toimijoihin. <http://english.hi.is/>

Jukka Heinonen

- Vaitöskirja: *The Impacts of Urban Structure and the Related Consumption Patterns on the Carbon Emissions of an Average Consumer* (2012) Aalto-yliopiston Maankäyttötieteiden laitoksella.
- Yli 20 artikkelia merkittävässä kansainvälisissä tiedejulkaisuissa.
- Tutkimustuloksia siteerattu mm. IPCC:n tuoreessa 5th Assessment Reportissa "Climate Change 2014: Mitigation of Climate Change." Tutkimustuloksia on siteerattu lisäksi kymmenissä kansainvälisissä medioissa.
- Artikkelit Heinonen, Jukka & Junnila, Seppo (2011): "Implications of Urban Structure on Carbon Consumption in Metropolitan Areas", *Environmental Research Letters*, 6, 014018 noteerattu laajasti kansainvälisesti niin akateemisissa kuin poliittisen päätöksenteon piireissäkin. Artikkelia on ladattu yli 7 500 kertaa.

Osaltaan perinteinen ajatustapa juontuu siitä, että alueellisisä päätöksenteossa on nähty mielekkääksi huomioida ainoastaan ko. alueella syntyvät päästöt.

Kulutus kuitenkin aiheuttaa päästöjä myös tarkasteltavan alueen ulkopuolella siellä, missä kulloinkin kulutettava hyödyke on tuotettu. Yksi tärkeimmistä löydöksistämme on, että kun nämä globaalisti aiheutetut päästöt huomioidaan, ei kaupunkimainen asuminen näyttäydä enää merkittävästi maaseutumaisempaa parempana kasvihuonekaasujen näkökulmasta, itse asiassa usein jopa huonompina. Kaupungit ovat kulutuskeskuksia, joihin on keskittynyt paljon kulutusvoimaa ja -mahdollisuuksia ja tuotanto on muualla (erityisesti Suomen kaltaisten kehittyneiden maiden tapauksessa). Päästöt ikään kuin ulkoistetaan, ja huomioitaessa ainoastaan kaupunkialueen sisällä syntyvät päästöt syntyvät illuusio matalahiilisestä kaupunkielämästä.

Vastaus ei kuitenkaan missään tapauksessa ole ohjaaminen väljään maaseutumaiseen elämään. Oleellista on ymmärtää, ettei alueen tiiveys ole toimiva indikaattori kasvihuonekaasupäästöille, vaan matalahiilistä kehitystä pitää johtaa hienostuneempien indikaattoreiden kautta huomioiden paljon muutakin kuin asumisen energiankulutuksen ja liikenteen päästöt – puhuttiin sitten tiiviimmistä tai väljemmistä aluerakenteista."

Onnea Islannin yliopisto upeasta rekrytoinnista! Meille Suomeen jääville jää haasteeksi yhteistyön tiivistäminen.

LAOS 18° N 102° E

SKM-Gisair Oy on täyden palvelun suomalainen kartoitusyritys, joka pärjää myös vientimarkkinoilla.

- Digitaaliset ilmakuvaukset
- Digitaalinen ortokuvatuotanto
- Fotogrammetrinen kartoitus
- Maastomittaukset
- Maasto- ja virtuaalimallit

Suomalaista osaamista, laatua ja palvelua!

IMAGING FOR DEVELOPMENT
SKM-GISAIR

Tekniikantie 12
02150 Espoo

Puh. 044-304 8175
www.skmgisair.fi